

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nyerges József ügyvéd által képviselt felperesnek a felülvizsgálati eljárásban ... által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróság előtt 6.M.403/2006. szám alatt indított perben hozott 6. számú jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán

- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Miskolci Munkaügyi Bíróság 6.M.403/2006. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezi és az alperes 8322-2/2005-5010. számú határozatának a munkaügyi bírság összegére vonatkozó rendelkezését megváltoztatja, a bírság összegét 500.000 (ötszázezer) forintra mérsékli.

A peres felek az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében az alperes munkaügyi bírságot kiszabó határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

A Miskolci Munkaügyi Bíróság a 6.M.403/2006/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, perköltség és illeték megfizetésére kötelezte.

Az ítéleti tényállás szerint az alperes elsőfokú hatósága közérdekű bejelentés alapján 2005. szeptember 15-én délelőtt munkaügyi ellenőrzést tartott, amelynek során megállapították, hogy a felperes 31 fő szlovák állampolgárt, továbbá 4 fő magyar állampolgárságú munkavállalót írásbeli munkaszerződés nélkül, szóbeli megállapodás alapján foglalkoztatott. A munkájuk burgonya betakarítás volt, amely munkát a munkáltató utasítása, irányítása

szerint és ellenőrzése mellett végezték természetbeni munkabér ellenében. Az ellenőrzést megelőző napon a felperes felesége a munkaügyi központ p.-i kirendeltségén megjelent, alkalmi munkavállaló könyveket kívánt beszerezni, azonban átmenetileg az elfogyott. A kirendeltségre 2005. szeptember 15-én a reggeli órákban érkeztek meg az alkalmi munkavállalói könyvek. Ezen a napon a déli órákban a felperes házastársa a kirendeltségen megjelent, és két részletben kiadták a számára az alkalmi munkavállalói könyveket.

A munkaügyi ellenőrzés eredményeként az elsőfokú közigazgatási határozat a munkaszerződés nélküli foglalkoztatás miatt 1.000.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta a felperest. A határozat indokolása szerint nem lehetett kimentésként elfogadni felperesnek azt a védekezését, hogy szeptember 14-én nem tudott a munkaügyi kirendeltségnél alkalmi munkavállalói könyvekhez jutni, ugyanis a munkáltatónak lehetősége lett volna a munkavállalókkal munkaszerződést kötni. A munkaügyi bírság mértékénél értékelték, hogy első ízben került sor munkaügyi bírság kiszabására a munkáltatónál, ugyanakkor 35 fő munkavállalót érintően sértett meg egy jogszabályhelyet. Bírságcsökkentő tényezőként értékelte a munkáltató együttműködő magatartását, és azt, hogy az ellenőrzést követően kiállított AM könyvekbe a munkavállalók munkavégzését bejegyezte, és a közteherjegyeket beragasztotta.

Az alperes másodfokú hatósága a ... számú határozattal az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Rámutatott arra, hogy a foglalkoztató kötelezettsége a jogszabályok ismerete és betartása, ugyanakkor a hatóság mérlegelési kötelezettségének is eleget tett, és az elkövetett szabálytalanságokkal arányban állóan állapította meg a bírság összegét.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak tartotta. A felperes nem vitatta azt a tényt, hogy a 35 fő munkavállalót 2005. szeptember 15-én írásbeli munkaszerződés, illetve AM könyv nélkül foglalkoztatta. A munkaügyi bírság összegének megállapításával kapcsolatban az alperes az indokolási kötelezettségének eleget tett, jogszerűen, mérlegelési jogkörében dönthetett a bírsághatárok közötti összeg megállapításáról. A bíróság kirívóan okszerűtlen mérlegelést nem állapított meg.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte arra hivatkozva, hogy az ügy szempontjából lényeges körülményeket nem mérlegelt. A jogszabályoknak megfelelően kívánt eljárni, amikor az alkalmi munkavállalói könyvvvel való foglalkoztatást választotta, és erre a hatóság mulasztása miatt nem kerülhetett sor a vizsgálat időpontjáig. Sérelmezte, hogy nem tájékoztatták a munkaügyi kirendeltségen arról, hogy lehetőség van írásbeli munkaszerződéssel

is a munkavállalók foglalkoztatására. Az 1991. évi IV. törvény 2. §-ára hivatkozott, amely szerint a közigazgatási szervek előmozdítják a jogok érvényesülését és a köteleességek teljesítését. A kirendeltségnek gondoskodnia kellett volna az AM könyvek rendelkezésére állásáról, és a szükség szerinti pótlásáról, ennek azonban a kirendeltség nem tett eleget.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az alperes határozata a jogszabályi feltételeknek megfelel mind anyagi jogi, mind eljárásjogi szempontból.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A munkaügyi bírság kiszabására okot adó jogszabálysértés
- írásbeli munkaszerződés megkötése, illetve a munkáltató által megfelelően kitöltött és mindkét fél által aláírt (munkaszerződésnek minősülő) AM könyv nélkül a munkavállalók foglalkoztatása - tekintetében a tényállást a támadott közigazgatási határozatok jogszabálysértés nélkül rögzítették. Ennek alapján a munkaügyi bírság kiszabására jogszerű lehetőség volt (1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7. § (1) bekezdés).

Az összes lényeges körülmény mérlegelésének hiányát azonban a munkaügyi bírság megállapítása szempontjából a felülvizsgálati kérelem megalapozottan sérelmezte.

Az elsőfokú közigazgatási határozat indokolása alapján ugyanis megállapítható, hogy a bírság összegével kapcsolatban csak azt értékelte, hogy egy jogszabályhely megsértésére került sor, és a munkavállalók számát, felperes együttműködő magatartását, valamint azt vette figyelembe, hogy az ellenőrzést követően az AM könyv kiállítását felperes pótolta.

A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy az adott esetben az AM könyv bevezetésével kapcsolatos körülmények a bírság összegének megállapításánál a mérlegelés során figyelembe veendő, azonban ennek hiányát tévesen nem észlelte. Az AM könyv beszerzésének akadálya, illetve annak elhárítása után az AM könyv szabályszerű kiállítás felperes részéről jelzi, hogy a jogellenes állapot időtartama nagyon rövid volt, az érintett munkavállalók hátrányt nem szenvedtek, így a jogszabálysértés hatása adott esetben nem jelentős. Sem az elsőfokú határozat, sem az alperes határozata mindezeket a Met. 7. § (5) bekezdésében figyelembe veendő körülményeket nem mérlegelte, holott ezek az alacsonyabb mértékű bírság kiszabását indokolják.

Az előbbiekre tekintettel a törvényben előírt összes szempont mérlegelése hiányában – a bírság összege tekintetében – jogszabálysértő határozat elleni keresetet a jogerős ítélet a Pp. 339. § (1) bekezdésébe ütközően utasította el.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az alperes támadott határozatát a munkaügyi bírság összegére vonatkozó részében megváltoztatta, a felperes által fizetendő munkaügyi bírság összegét 500.000 forintra mérsékelte.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a peres felek az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségeiket maguk viselik.

A felperes által a felülvizsgálati kérelmén lerótt illetékre tekintettel e tárgybán rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2007. augusztus 28.

Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Istvánné s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró